

ФЛОВАНОИД ВА ИРИДОИД САҚЛОВЧИ CISTANCHE ЎСИМЛИГИНИНГ ФАРМАКОЛОГИК ХУСУСИЯТЛАРИ

Н. М. Мамадова

Тошкент педиатрия тиббиёт институти

Н. Ф. Рахимова

Тошкент давлат стоматология институти

М. Н. Агзамова

Тошкент педиатрия тиббиёт институти

АННОТАЦИЯ

Cistanches Herba – ушбу доривор ўсимликдан Хитой анъанавий тиббиётида буйрак етишмовчилиги, импотенция, аёллар бепуштлиги, патологик ажралма ва оғриқли ҳайзни, кексаларда қабзиятни даволашда кенг фойдаланиб келинади. Мазкур доривор ўсимликнинг фармакологик таъсирлари кенг қамровли бўлиб, Цистанхе доривор ўтининг табобатда кенг қўлланилишига қарамасдан унинг таркибидаги қатор эхинакозид, актеозид ва полиумозид каби фаол ингредиентлари алоҳида ҳар томонлама тизимли *in vivo* ўрганилмаган. Хитой фармакопеясига киритилган *Cistanche deserticola* и *Cistanche tubulosa* доривор ўсимликларининг сувли экстрактлари устида солиштирма тадқиқотлар олиб борилмаганлиги туфайли мазкур доривор *Cistanches Herba* ўсимлигининг фармакотерапевтик эффектларидан янада кенгроқ фойдаланиш имкониятини чегаралайди.

Калит сўзлар. *Cistanches Herba*, фенилэтанойд гликозид, иридоид, фармакологик хусусият, антидепрессант.

ABSTRACT

In Chinese traditional medicine, the medical plant *Cistanches Herba* is widely used to treat kidney failure, impotence, female infertility, pathological leucorrhoea and painful menstruation and senile constipation. The pharmacological action of this medicinal plant is extensive, despite the widespread use of the medicinal plant *Cistanche* in medicine, a number of active ingredients in it, such as echinacoside, acteoside and polyumozide, have not been studied *in vivo*. Due to the lack of comparative studies of aqueous extracts of medicinal plants *Cistanche deserticola* and *Cistanche tubulosa*, included in the Chinese Pharmacopoeia, the drug *Cistanches Herba* limits the possibility of wider use of the pharmacotherapeutic effects of the plant.

Keywords: *Cistanches Herba*, feniletanoid glikosid, iridoid, pharmacological properties, antidepressant.